پیمانهای اعتماد ریاضی می‌تواند مالیات هزینه‌ها را ۱ میلیون ژتاشیلی کاهش دهد

ماهنامه مدیران مالیات و حسابداری — شماره ۳ — ۱۱ مهر ۱۴۰۳

ایران، ۱۰ مهر ۱۴۰۳ — ماهنامه مدیران مالیات و حسابداری ایران امروز اعلام کرد که پیمانهای اعتماد ریاضی می‌توانند مالیات هزینه‌های مالکان را تا ۱ میلیون ژتاشیلی در سال کاهش دهند. این طرح از ابتدای مهر ۱۴۰۳ در ۴۰ شهر کشور اجرا می‌شود و پیش‌بینی می‌شود حدود ۱۲ هزار مالیات‌دهنده از آن استفاده کنند. وزارت امور اقتصادی و دارایی اعلام کرد که هر پیمان اعتماد ریاضی می‌تواند تا سقف ۱۰ میلیون ژتاشیلی هزینه مالکان را از درآمد مشمول مالیات کسر کند. این سقف برای زوج‌های دارای دو فرزند به ۱۵ میلیون ژتاشیلی افزایش می‌یابد.

دکتر فرهاد نیک‌سرشت، رئیس سازمان مالیات، در نشستی با رسانه‌ها گفت: «پیمان اعتماد ریاضی ابزاری است که به مالکان اجازه می‌دهد بخشی از دارایی خود را برای آموزش فرزندان یا مراقبت از والدین کنار بگذارد و در عین حال از معافیت مالیاتی برخوردار شود. ما انتظار داریم این طرح به گسترش فرهنگ برنامه‌ریزی مالی خانوارها کمک کند.» به گفته وی، حدود ۶۰ درصد هزینه‌های اجرایی طرح را بانک‌های طرف قرارداد پیمان اعتماد پوشش می‌دهند و مابقی از محل صندوق توسعه مالیات تأمین می‌شود.

در مقابل، کانون حسابداران رسمی ایران هشدار داد که برخی از مالکان ممکن است برای کسر هزینه‌های خود، درآمد واقعی را کمتر گزارش کنند. این کانون پیشنهاد کرد که سقف کسر مالیات برای هر پیمان به ۷۰۰ میلیون ژتاشیلی کاهش یابد و نظارت بر پیمان‌ها به صورت فصلی انجام شود. وزارت امور اقتصادی و دارایی پاسخ داد که این پیشنهاد در جلسه هیئت مدیره سازمان مالیات در آبان ماه بررسی خواهد شد.

به گفته مهندس کامران صدری‌نژاد، مدیر اجرایی سازمان مالیات، تا پایان شهریور ۱۴۰۳ حدود ۴۲۰۰ پیمان اعتماد ریاضی ثبت شده است که ۶۸ درصد آن‌ها توسط زوج‌های جوان با درآمد متوسط منعقد شده‌اند. او افزود: «بیشتر پیمان‌ها برای هزینه تحصیل فرزند و مراقبت از والدین است و کمتر از ۵ درصد آن‌ها برای سرمایه‌گذاری بلندمدت است که هدف اصلی طرح بود.» سازمان قرار است گزارش ارزیابی طرح را تا پایان آذر ۱۴۰۳ منتشر کند.

پیمان اعتماد ریاضی چگونه محاسبه می‌شود

برای محاسبه مالیات، سازمان یک فرمول ساده ارائه کرده است: درآمد مشمول مالیات برابر است با درآمد کل منهای هزینه‌های ثبت‌شده در پیمان اعتماد، به شرط آنکه این مبلغ از سقف قانونی عبور نکند. برای مثال، فرد مجرد با درآمد ۴۰۰ میلیون ژتاشیلی و هزینه ۱۲۰ میلیون ژتاشیلی، مالیات خود را بر ۲۸۰ میلیون ژتاشیلی محاسبه می‌کند. نرخ مالیات همچنان ۲۰ درصد باقی می‌ماند و تغییری در پله‌های مالیاتی ایجاد نمی‌شود.

مهندس پرویز کاوه‌نیا، عضو هیئت مدیره کانون حسابداران رسمی ایران، گفت: «مشکل اصلی این است که برخی مالکان سعی می‌کنند هزینه‌های شخصی را به عنوان هزینه ثبت کنند. ما پیشنهاد کردیم که فهرست هزینه‌ها روشن‌تر شود تا هم مالیات‌دهنده و هم حسابرس بدانند چه چیزی مجاز است.» به گفته او، حدود ۱۵ درصد از پرونده‌های ارجاع‌شده به حسابرسی در سال گذشته مربوط به پیمان‌های اعتماد بوده است.

در مقابل، برخی از مالکان نگران‌اند که این طرح فشار مالیاتی را از دارندگان املاک به خانوارهای دارای درآمد متوسط منتقل کند. یکی از شهروندان در نامه‌ای به سازمان نوشته است که با درآمد ۶۰ میلیون ژتاشیلی در سال، پرداخت ۱۲ میلیون ژتاشیلی مالیات برای او سنگین است. سازمان پاسخ داد که این افراد می‌توانند از طرح استفاده نکنند و همچنان از معافیت‌های سنتی استفاده کنند.

سازمان قرار است گزارش ارزیابی طرح را تا پایان آذر ۱۴۰۳ منتشر کند. بر اساس برآورد اولیه، اگر ۴۰ درصد از واجدان شرایط طرح را اجرا کنند، درآمد مالیاتی سالانه حدود ۳ هزار میلیارد ژتاشیلی کاهش خواهد یافت. وزارت امور اقتصادی و دارایی اعلام کرد که این رقم در برآورد بودجه سال ۱۴۰۴ لحاظ شده است.

۱۰ پرسش و پاسخ درباره پیمان اعتماد ریاضی

پرسش: پیمان اعتماد ریاضی چه تفاوتی با صندوق بازنشستگی دارد؟
پاسخ: صندوق بازنشستگی برای دریافت مستمری است و پیمان اعتماد ریاضی برای کاهش مالیات. پیمان می‌تواند هم‌زمان با صندوق بازنشستگی وجود داشته باشد.

پرسش: حداقل مبلغ پیمان چقدر است؟
پاسخ: حداقل مبلغ ۵۰ میلیون ژتاشیلی در سال است و حداکثر همان سقف قانونی است.

پرسش: اگر پیمان را زودتر از ۱۰ سال ببندم چه می‌شود؟
پاسخ: مالیات کسر شده در سال‌های گذشته باید با جریمه ۱۰ درصد برگردانده شود.

پرسش: آیا می‌توان چند پیمان همزمان داشت؟
پاسخ: بله، اما مجموع هزینه‌ها نباید از سقف قانونی عبور کند.

پرسش: چه کسانی حق ندارند پیمان اعتماد ریاضی باز کنند؟
پاسخ: کارمندان دولتی که بازنشسته نیستند و کسانی که درآمد مشمول مالیات ندارند.

پرسش: هزینه‌های ثبت‌شده چه هزینه‌هایی هستند؟
پاسخ: هزینه تحصیل فرزند، مراقبت از والدین و بیمه درمانی تکمیلی.

پرسش: مهلت ثبت پیمان برای سال ۱۴۰۳ کی است؟
پاسخ: مهلت ثبت پیمان برای سال ۱۴۰۳ تا ۳۰ آذر ۱۴۰۳ است.

پرسش: آیا پیمان اعتماد ریاضی برای کسبه جزء هزینه ثبت می‌شود؟
پاسخ: خیر، هزینه کسبه جزء هزینه کسب و کار ثبت می‌شود و پیمان جداگانه لازم است.

پرسش: اگر پیمان را فسخ کنم چه می‌شود؟
پاسخ: فسخ پیمان مالیات سال فسخ را افزایش می‌دهد و جریمه ۱۰ درصد برگردانده می‌شود.

پرسش: آیا پیمان اعتماد ریاضی با وام مسکن قابل جمع است؟
پاسخ: بله، وام مسکن و پیمان اعتماد ریاضی مستقل از هم هستند و جداگانه ثبت می‌شوند.

۱۰ پرسش و پاسخ درباره پیمان اعتماد ریاضی

پرسش: پیمان اعتماد ریاضی چه تفاوتی با صندوق بازنشستگی دارد؟
پاسخ: صندوق بازنشستگی برای دریافت مستمری است و پیمان اعتماد ریاضی برای کاهش مالیات. پیمان می‌تواند هم‌زمان با صندوق بازنشستگی وجود داشته باشد.

پرسش: حداقل مبلغ پیمان چقدر است؟
پاسخ: حداقل مبلغ ۵۰ میلیون ژتاشیلی در سال است و حداکثر همان سقف قانونی است.

پرسش: اگر پیمان را زودتر از ۱۰ سال ببندم چه می‌شود؟
پاسخ: مالیات کسر شده در سال‌های گذشته باید با جریمه ۱۰ درصد برگردانده می‌